



Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè instituenda - Complectens vatios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 3. Quid circa tempus huius Visitationis observandum sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48248)

nem, verum etiam suspicionem Hominum excludat. Talia verò officia conveniendarum mulierum, & rara sint, & necessaria; quippe lubricum negotium est, ubi minimum lucris maximum periculo. Quem Spiritum scilicet hic sanctus à suo Patre Ignatio hauserat, ut qui, teste Ribadeneira l. 5. vit. c. 11. dixerat, omnium mulierum familiaritatem, etiam earum, quæ Spirituales aut sunt, aut videri volunt, vitandam esse, sed earum maximè, quæ ætate, statu, conditione periculosiores sunt, quarum ex consuetudine plerumque aut fumus sequitur, aut flamma, de vestimentis enim procedit tineæ, & à Muliere iniquitas Viri. Hinc, ut Orlandinus l. 14. hist. Soc. n. 7. testatur, sedulo excubans in Filiorum suorum tum Sanctitate tuenda tot inter animarum juvandarum diversimoda munera, tum famam præmunienda, edixit tota Societate, non modo, ut Feminarum, quamvis nobilium aut decumbentium, domos incomitatus nemo adiret, sed omnino ea esset in alloquendis observatio atque provisio, tametsi exciperetur confessio, ut aures quidem Comitum, sed oculi nunquam excluderentur. Ita sanè cautissimè, exactissimèque hanc legem Balthasar Alvarez observavit, ut, qui, cum aliquam Mulierem visitabat, nunquam prius sedebat, quam etiam sociæ Sedes adferretur. Et quoniam ipse cum multis Spiritualibus Feminis agebat, cum ijs dicebat, majorem cautelam esse adhibendam, eò quòd spiritualis amor soleat transgredi limites suos, & fieri carnalis, & optimum vinum converti in fortissimum acetum, quod tamen non ita advertitur, donec mutuarum voluntates ita conjunctæ & agglutinatæ sint, ut quamvis illibenter & cum aliquo sensu doloris, potiùs à DEO, quam à se invicem discedant, & separentur, ne se contristant, judicantes, non decere, sibi in illo amore, teneroque affectu deesse, & tunc Dæmon accedit, & ignem accendens illos excæcat, & illaqueat. Qua de materia plura in Instruct. Pastorum. fol. 118. videri possunt.

§. III.

Quid circa Tempus hujus Visitationis observandum sit.

- I. **T**res potissimum conditiones Tempus circa ejusmodi Visitationes præscribit, nempe ut rarissima, brevissima,

ma, & opportunissima sit, harum enim conditionum si vel unica deficiat, non modò insipida, sed etiam parùm fructuosa efficietur Conversatio & Visitatio.

II. Et primò quidem *Rarissima* sit oportet, uti Samuel exemplo docuit, de quo S. Gregorius Papa. in 1. Reg. c. 9. sic loquitur: *Rarò Samuel videbatur in civitate, videlicet tardè veniens, citò recedens. Quo nimirum Magisterio S. Ecclesie Doctòr instruitur, ut videlicet rarò sit in publico, frequens in secreto, ut, quò tardius aspicitur, devotius veneretur; quia, quò amplius in Secreto contemplationis latuit, Verbi DEI thesauros ad eos, qui se expectant, ditiores trahit.* Præterea ad auctoritatem etiam conservandam, ut suprà dictum est, non parùm conducit rarior hæc conversatio; quia, ut prudenter pius Asceta l. 1. de imit. c. 8. advertit, quandoque accidit, ut Persona ignota ex bona fama luceat, cujus tamen præsentia oculos intuentium offuscet. Hinc juxta sapientis Romani c. 15. de tranquill. monitum, *miscenda ista & alternanda sunt, solitudo & frequentia; illa nobis faciat Hominum desiderium, hæc nostri, & erit alter alterius remedium.*

III. Deinde verò *brevissima* sit etiam necesse est, uti præclare suo exemplo S. Antonius docuit, qui, ut S. Athanasius in vita illius refert, rogatus à quodam, ut largiùs suam præsentiam indulgeret, respondit, non posse se diutiùs ibidem commorari, quòd, sicut pisces ab aqua extracti mox in arenti terra morerentur, ita & Monachi cum Sæcularibus retardantes, humanis statim consolationibus resolvantur; nam, ut verè S. Gregorius l. 1. Dial. in Procem. pronunciavit, *Animus, cum se pro condescensione multorum ad exteriora sparsit, etiam, cum interiora appetit, ad hæc procul dubio minor redit.* Id, quod S. Albertus Magnus de seipso fatebatur, dicere solitus, prodeundo foras nunquam se referre mores, quos extulerat, sempèrque ad eò illud Philosophi cuiusdam usurpare posse: *Quoties inter Homines fui, minor Homo redij. Laquei enim & pedicae sunt, juxta S. Antiochum hom. 102. aspirantibus ad salutem, sæcularium congressus & proluxa eorum confabulationes, mentemque prorsus avocant à DEI glorificatione & spiritali læticia.* Hinc meritò exclamavit S. Laurentius Justin. de monast. disc. c. 22. dicens: *O quot temporibus nostris fuerunt, qui tanquam lampades &*

mundi luminaria lucebant coram Hominibus, paulatim verò ex conversatione seculariù & confabulatione tepesacti, ad pristina opera secularis vite miserabiliter ceciderunt! Quare quoties Operarius ad ejusmodi visitationes exit, toties persuadete deberet, sibi in aure illa Cant. 6. verba à DEO infusurrari: Revertere, Salamitis, revertere, ut intueamur te.

IV. Denique *Opportunissimam* quoque decet esse Visitationem, juxta illud Salomonis proverbium c. 25. *Mala aurea in lectis argenteis verbum in tempore suo*, id est, sicut mala aurea supra columnas posita singularem loco, in quo consistunt, decorem, gratiamque conciliant; ita sermo quoque opportuno tempore prolatus ipsi, qui eum profert, æstimationem aliorum & benevolentiam promeretur. Ut autem opportunus sit, tria tempora maximè cavenda sunt, ne in illis talis Visitatio suscipiatur. Primò. Cùm in gravi perturbacione aut recenti luctu sunt constituti; tunc enim, ut Musica in luctu, importuna est narratio & visitatio, eò quòd dolorem & sensum suum, quem pauci comprimere possunt, aliis revelare erubescant. Secundò. Cùm festiva gaudia & ludos domus suæ cum Amicis instituere decreverunt; tunc enim, cùm hilariores esse cupiant, exosos habent, procùlque abesse cupiant ejusmodi severiores aut graviores arbitros. Tertiò. Cùm negotiis variis implicati ac gravati sunt; tum enim, cùm plerumque toti immergi sint talibus negotiis, non nisi cum magna violentia, ac indignatione à talibus curis abstrahuntur. Quo sanè in genere illustre iterum exemplum S. Ignatius reliquit, de quo Ribadeneira testatur, eum, cùm ad Principem virum aliquando adire vellet, ejusque conveniendi copia non fieret, quatuordecim horas jejunum expectasse, ut bene gerendæ rei occasionem commodam, & opportunum allocutioni tempus obtineret.

§. IV.

Quis modus in Visitatione Amicorum Apostolica observandus sit.

I. Cùm Visitatio, de qua hoc loco agitur, per mutuum colloquium potissimùm tanquam potissimum instrumentum perficiatur, meritò eandem ferè conditiones, quæ
alias